

Sosyal Demokrasi

Türkiye devriminde bolşevizm-menşevizm ayrımının en özülü odaklarından biri tekeldişi burjuvazinin sözcüsü sosyal-demokrat CHP'ye yaklaşımda kendini gösteriyor.

CHP sosyal-demokrat mıdır, değil midir? Sosyal-demokrasi oportünizm midir? Burjuva reformizmi ne demektir? Sosyal-demokrasiyle çelişir mi?

TKP'nin oportünist yöneticilerinin bu sorulara getirdikleri karman çorman çelişkili yanıtlar, onların siyasetinde de aynen yansıyor.

Gerçekten de menşeviklerin ta baştan CHP'ye karşı izlediği siyaset, İ. Bilen'in deyimiyse "esnek" ama daha doğrusu "gevşek" olmuştur. CHP, yerine göre ulusal burjuvazinin, yerine göre küçük burjuvazinin, yerine göre de işçi sınıfının partisi olmuştur. Bir bütün olarak *devrim için cepheye çağrılmış*, ya da zaman zaman bu onur yalnız sol kanadına verilmiştir.

Bu durum birbirine bağlı iki sonuç doğurdu. Birincisi, *sosyal-demokrasi, oportünizm* gibi kavramlar işçi sınıfının ve militanların bilincinde çorba oldu. İkincisi, TKP liberal burjuvazinin şu ya da bu kolunun, ama mutlaka birinden geçerek bütününe kuyruğuna sıkıca takıldı. Parti içindeki oportünizmi gizlemeye yarayan birinci sonuç, ikincisine üretilmiş bir ortam yarattı.

Oportünizme karşı savaşımadan burjuvaziyeye karşı savaşamayacağını anlamak için bu CHP — sosyal-demokrasi sorunundan öteye gitmeye gerek yok.

Bu yazımızda genel çizgileriyle sosyal-demokrasiyi, buna bağlı olarak CHP'yi ve oportünist yanlışları ele alacağız. Ama önce menşevik çölin çok çeşitli kaktuslerine bakalım.

TKP YAYINLARINDA SOSYAL-DEMOKRASİ VE CHP

1973 öncesi dönemde TKP fiilen yoktu. Yoktu ama "partinin" hem yöneticileri, hem tabanı olmak gibi tarihin çok az insana nasib ettiği bir onuru taşıyanlar *Yeni Çağ*'da "parti" adına seçkin görüşlerini belirtiyordu. Bu yazılardan birinde şöyle deniyor:

"Erim yapılacak değişikliklerle Anayasanın bilimsel sosyalizme tamamen kapatılacağını, ancak *sosyal-demokrasiye* meydan verileceğini açıkladı. Erim, böylece değişiklikten güdülen hedefin, Türkiye'de işçi hareketine bütün *sağcı oportünist* akımları aşılacak, işçi hareketini bir yandan terörlere, bir yandan da *sağcı sosyal-demokrasi*nin hakimiyetinde körleştirmek .. olduğunu açığa vurdu" (*Yeni Çağ*, "Aynı Olayları", 7 Temmuz 1971).

Bu alıntıya göre sağ sosyal-demokrasi sağ oportünizmdir (sol sosyal-demokrasi de sol oportünizm olsa gerek!) Bu sosyal-demokrat oportünizmin belli bir örgütte somutlanıp somutlanmadığı belirtilmiyor ama *oportünizmin* nerede yuvalandığını şimdi vereceğimiz bir alıntıdan bulabiliriz: Ekim 1973 tarihli *Yeni Çağ*'da çıkan "14 Ekim seçimleri, sonuçları, yaratıldığı yeni sorunlar, Türkiye'de sınıf savaşında yeni aşama" başlıklı yazıda CHP, "burjuvazinin liberal kolu" olarak nitelendirilen ve ulusal burjuvazinin sağ ve sol kanadı

Emine Engin, Seyit Havran

olduğu anlatıldıktan sonra şöyle deniyor: "liberal burjuvazinin politik akımlarını yönetenler, içlerinde burjuvazinin döneklilikten tutun da oportünizme kadar bütün mikropolarını ve hastahklarını taşımaktadırlar".

Yani, CHP liberal burjuvazinin siyasal akımlarını temsil eder, bunlar sağ ve sol olarak ayrılır, ama bu liberal burjuva akımların bazı yöneticileri oportünisttir! Yazıda geçen "milli burjuvazi'nin o dönemde binbir ve çok 'geniş' tanımları olduğunu hatırlarsak (bak: *İşçinin Sesi*, R. Yürükoğlu, "Ulusal Burjuvazi Nedir?" ÇEK-AL bölümü, sayı: 113-114) küçük burjuvalardan tutun da büyük sanayicilere kadar pek çok oportünist adayı söz konusudur.

Bu arada sosyal-demokrasi konusunda "dışardan" örneklerle rastlıyoruz:

"İsveç'te Sosyal-Demokrat Partisi'nin 44 yıllık bir iktidardan sonra yenilgiye uğraması, hükümeti *sağcı burjuva partilerine* terketmek zorunda kalması, herşeyden önce İsveç'te sosyalizme yönelmeyen her *küçük burjuva sosyalizminin, sosyal-demokrasi*nin yenilgisini göstermektedir...(abc)" ("Sosyal-Demokrasi'nin Durumu", *Atılım*, Kasım 1976).

Bu yazıya göre sosyal-demokrasi küçük-burjuva sosyalizmiyle eşitir.

Konferansla birlikte CHP'nin hangi sınıfın partisi olduğu konusunda belli bir açıklık geldi. Raporda CHP'nin, orta katmanlardan ayrı olarak "ulusal burjuvazinin" partisi olduğu saptandı. Aynı dönemde CHP'den ve CHP yöneticilerinden "sosyal-demokrat" olarak söz edilmektedir. Ama çelişkiler de yok değil.

Atılım'ın Eylül 1977 sayısında, "sosyal-demokratların çok geniş kesimleri, ulusal, demokratik güçlerin birliğinden yanadır. Ama bu akıma 'cephelelere bölünmeme' denilen demagojik bir politikamın yandaşları da etkindir" denilerek hem sağ, hem sol kanat CHP'li sosyal-demokrat olarak niteleniyor. Ple-num Raporu ise TKP "CHP sağ yönetiminin işçi sınıfını, emekçi yığınları sosyal-demokrat ideoloji ile, reformcu düşlerle oyalamasına karşı savaşıyor" diyerek, CHP'yi, sosyal-demokrat olarak değerlendirmiş oluyor.

Ekim 1977'de, İ. Bilen'in *TKP'nin Sesi*'nde yaptığı konuşmada sosyal-demokratlar CHP dışında bir kategori olarak geçiyor:

"Cephe bozuncuları ne derse desin, cepheyi engellemek isteyen işbirlikçi burjuvazi, onun hükümeti ne yaparsa yapsın, bütün legal sosyalist partiler, CHP, sosyal-demokratlar, herkes bu cepheye yerini almalıdır, alacaktır".

Şubat 1978 *Atılım*'ında ise sosyal-demokratların "ın CHP içinde, hem dışında olduğunu öğretiliyor:

"CHP içindeki ve dışındaki sosyal-demokratlar, sosyalistler 1930'larda Almanya'daki sosyal-demokrasi'nin yanlısına düşmemelidirler".

Pu "nüans"ları gözardı edersek, Konferans'tan başlayarak 1978 sonlarına kadar geliştirilen anlayış beş aşığı-beş yukarı şudur: a) CHP liberal burjuvazinin partisidir. b) Sosyal-demokrat ideolojiyi benimser ve yayar. c) Reformizmin ile halkın savaşımını uyutmaya çalışır.

Dolayısıyla bir burjuva partisinin aynı zamanda sosyal-demokrat olması çelişmez. Vereceğimiz alıntı bu anlayışı yansıtıyor.

"Cumhuriyetin kuruluşundan buyana kaç kez kılık değiştiren CHP, bu kez de halkımıza sosyal-demokrasi'nin içyüzünü gösteriyor. Halkımız böylece, sosyal-demokrasi'nin kaypaklığını, ihanetini yaşıyor. Bu yalpalama ve ihanetler sosyal-demokrasi'nin tarihinde ilk değildir" ("Sapak Noktası", *Atılım*, Ocak 1979).

Bu son yazı gerçekten bir sapak noktaya oldu. Bahara doğru bir kesim ortacılar kılık değiştirdi. Bu kez kazı çevirten parti-içi denge hesapları oldu. Olayları izleyelim:

Atılım'ı tutan ortacı fraksiyon CHP sosyal-demokratıdır, reformisttir derken aynı sağ oportünist *Savaş Yolu* başka telden çalıyordu. *Savaş Yolu*'na göre de CHP sosyal demokrattı ama...

"Sosyal-demokrasiyi gözardı eden bir eğilim, işçi sınıfının birliği sorununu da gözardı ediyor demektir. ...nicel olarak önemli asla yadsınmayacak boyutta işçi kitleleri, sosyal-demokrat hareketin denetimini altında buluyor. ... UDC'nin somutlanması ve işlerlik kazanması için işçi sınıfının birliği ön koşulsuz — ki ön koşullardan biridir — sosyal-demokrat CHP'nin işçi sınıfının birliğini kolaylaştıracak her girişimi alabilirdiğine desteklemek, sosyal-demokrat liderliğin bu birliği geciktiren, hatta engelleyen her türlü "sağ" eğilimine karşı ideolojik savaşımı sürdürürken, sürekli eylem birliği çağruları yöneltmek ve eylem birliğine CHP'yi zorlamak da ertelenmez görev ve doğru politikadır" diyordu *Savaş Yolu* (sayı: 9, 5 Mart 1979, "İşçi Sınıfının İttifaklar Politikası ve CHP").

Savaş Yolu'nun işçi sınıfının birliğini TKP-TİP-TSİP-CHP olarak ilan etmesine ramak kalmıştı. Bu, ve dergide çıkan başka yazılara göre, a) CHP sosyal-demokratıdır. b) CHP işçi sınıfının bir partisidir. c) CHP yöneticileri sağ oportünisttir.

Atılım sağ oportünizme karşı savaş bayrağı açtı(!) Daha doğrusu, CHP hükümetinin hızla sergilenmeye başlamasıyla birlikte moda-sı geçen, kendilerinin de sergilenmesiyle sonuçlanabilecek tüm CHP kuyrukçuluğuna karşı, daha sinsi, ama sonuçta aynı kapıya çıkan CHP sol-kanat kuyrukçuluğunu yükseltti.

"İşçi sınıfının birliği sorunları ele alınırken, kendisine 'sosyal-demokrat' dediği, ya da dediği için yarım yüzyıllık burjuva partisi CHP'yi işçi hareketi içindeki oportünist, uzlaşmacı bir parti gibi görmek yanlışına düşülmemelidir. Komünistlerin CHP ile eylem birliği işçi sınıfının birliği anlamına gelmez. Kaldı ki TKP, CHP'nin sol kanadıyla emperyalizme, faşizme ve tekellerin egemenliğine karşı ulusal demokratik cepheye güçbirliği politikasını izliyor. Bütün bunlar, TKP'nin CHP karşısında ilkesel politikasının bugün de geçerli olduğu anlamına geliyor" (*Atılım*, "Sınıf Birliği CHP'nin Yeri, Nisan 1979).

İki ay önce CHP'yi sosyal-demokrat olarak niteleyen *Atılım*, bir anda a) CHP sosyal-demokrat değildir, b) Çünkü sosyal-demokrasi işçi sınıfı içinde sağ oportünist bir eğilimdir, c) Oysa CHP burjuva partisidir demeye başladı.

Hızını almayan ortacı yazarlar TKP'nin

sözümüne "esnek" siyasetini de sorguya çekmeye kalktılar.

"Bu hükümete ileri adım attırma, ya da onun sağa kayışını frenlemeyi, durdurmayı başlıca görev bilen bir taktik de kuyrukçuluğa götürür. Böyle bir hükümet arabasına "pedal", ya da "fren" olmak TKP'nin işlevi değildir" ("Devrimci Taktik", *Atılım*, Mayıs 1979).

1. Bilen'i eleştirmek olarak bile yorumlanabilecek bu yazıyı yazarken bu yoldaşların hesabı kim bilir neydi? Fraksiyon kavgasına akıl ermez.

İşte böyle "gergin" bir ortamda Politik Büro'nun yöre sekreterleri ve yığın çalışması sorumlularıyla yaptığı toplantı ya gidildi. Sağ oportünistlerin temizlenmesinin dengeyi Lenincilerin yararına "tehlikeli bir biçimde" değiştireceğini hesaplayan Genel Sekreter, toy yandaşlarını uyardı. Sağ oportünizmi temizleyeceğiz diye girilen toplantıdan Lenincileri temizleyeceğiz diye yıkıldı. Gel gör ki, toplantının bildirildiği *Atılım* sayısında, Politik Büro'nun açıklaması, "baş tehlike sağ oportünizmdir" diye çıktı. (Bu iğrenç entrikaların altında yatanları Yürükoğlu yoldaşın *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* kitabından okuyabiliriz, burada ayrıntıya girmeyeceğiz.) Bazı legal yayın organlarında ve legal derneklerde kümelennmiş kişiler artık sağ oportünist olamayacağına göre(!) yeni bir plan çizildi. Varlığıyla yokluğu belirsiz, Avrupa'da bile tabanını yitirmiş birkaç fosildi sağ oportünistler! Temizlenmesi gereken bundur! Yürükoğlu yoldaşın belirttiği gibi, *İşçinin Sesi*'nin hazırladığı tekrara başlanması, gerçek oportünizme karşı ödünsüz bolşevik çizgiyi yükseltmesi bu oyunu da bozdu.

"Böylece plan bozuldu. Ama öte yanda Politik Büro'nun 'baş tehlike sağ oportünizmdir' diyen açıklaması ortada duruyordu. Herkes sormaya başladı, kim bu sağ oportünistler? Bu yoldaşlarımız ne yapacaklar şimdi? Değişen duruma uygun bir sağ oportünist bulmak gerekir! Ve Sağlam Önder'in *Ana Halke* broşürü işte o zaman geldi: 'Sağ oportünizm sosyal-demokrasidir'. İşte sosyal-demokrasi böyle bir süreçten geçerek sağ oportünist oldu. Bir tutarsızlık böylece başlanmıştı.

"Ama bağlanmadı. Bir kez, 'sosyal-demokratlar, sosyal-demokrat olmayan CHP içinde bir gurup'tur' diyorlar ama kimlerdir daha açıklamadılar! Herkes şimdi bu sosyal-demokrat olmayan CHP içinde kümelennmiş sosyal-demokratları arıyor! CHP'deki sağ oportünistleri arıyor!" (agy, s. 38-39).

Hâlâ da arıyor. İp cambazlığı yapmaya kalktılar, ama o ip şimdi boyunlarını sıklmaya başladı. *Savaş Yolu*'nun 29. sayısında çıkan "CHP sorunu ve sınıf savaşımındaki diyalektik süreç" başlıklı yazı sosyal-demokratların izini iyice kaybettiriyor.

"CHP'yi sosyal-demokrat bir parti olarak nitelemek başka, onun sosyal-demokrat eğilimleri içinde barındırdığını söylemek başkadır. CHP bugün sosyal-demokrat eğilimleri barındırmaktadır. Kaldı ki bu eğilimleri yalnızca CHP içindeki unsurlarla sınırlamak da doğru değildir"

CHP içindeki 'unsurlardan' başlayalım. Bunlar kim, sol kanat mı?

"Düşünceleri ve eylemleri birlikte değerlendirildiğinde, onların *lümünü* sol sosyal-demokrat olarak nitelemek de olası değildir ve yanlış olur".

Peki dışındakiler, bunlar nerede? O da yok, çünkü "sosyal-demokrat akım örgütlü bir yapı kazanamadı".

Özetlersek, sosyal-demokratlar CHP içinde ne sağda, ne solda birkaç unsurdur. Ayrıca CHP dışında da sosyal-demokratlar vardır ama bunlar ne yerde ne göktedir. Ve örgütlü bir yapıya kavuşamamış olan CHP içinde ve dışındaki bu kişiler, işçi sınıfı hareketinde en büyük tehlike, sağ oportünistlerdir! Sağ oportünizm gerçekten büyük tehlikedir.

Atılım'da birkaç kez, *Savaş Yolu*'nda 29

sayıda çıkan yazıların en iğrenç noktası, ilkesiz fraksiyon kavgasının açık kanıtı olmasıdır. *Savaş Yolu*'nda, "CHP'nin politik yaşamımızda hangi akimin partisi olduğu sorunu birçok yayın organında değişik ve rastgele terimlerle yanıtlanmaya devam ediyor" diyor. İnsaf! Birçok sayı, *Atılım* ve *Savaş Yolu*'nda CHP konusunda tam ters görüşler çıktı! "Birçok yayın organı" uslubu, haydi diyelim başkalarına geçsin, ama adam kendinden de bu uslupla söz eder mi? İşte bu ilkesiz, rüzgar fırladığı, dengeli, fraksiyoncu ve moral bozucu savaşım türünün doruğudur. Bu militanların moralini bozar. Bu yalnızca oportünistlik değil, moralsizliktir. TKP adıyla alay etmekte! Böyle yapacaksınız, neden o ada sahip çıkmada ısrar ediyorsunuz? Gidin, nerede olduğu belirsiz sol sosyal-demokratların arasına, herkes kurtulsun.

AVRUPA'DA SOSYAL-DEMOKRASİ

Günümüzdeki anlamıyla sosyal-demokrasinin doğuşu, 1914'de savaşın patlaması, II. Enternasyonal'in çöküşüyle. Bundan önce, II. Enternasyonal'e bağlı Sosyal-Demokrat partiler, genel bir taban olarak Marksizmi benimsemiş işçi sınıfı partileriydi. İçlerinde oportünist, reformcu bir kanat ile devrimci, Marksist bir kanat yanyana barınıyordu. Emperyalizm olgusu güçlendikçe bu partiler içinde oportünist eğilimler de güç kazanmaktaydı. Savaş oportünizmin için için işleyen çabamı azdardı ve irini patlattı.

Lenin 1916'da bir yazısında bu olguyu "çürük olgunluk" benzetmesiyle şöyle veriyor:

"Oportünizm çürük olgudur. Sosyal şovenizme dönüşmüş, kesinlikle burjuva saflara geçmiştir. Sosyal-demokrasi (burada devrimci Marksizm-İ.S.) ile moral ve siyasal bağlarını koparmıştır, örgütsel bağlarını da koparacaktır" (Lenin, *Toplu Yapılar*, c.22, s.120).

Yine Lenin, 19. yüzyılda Britanya'daki Fabianlardan Engels'in fabian emperyalizmi diye söz edilişini aktarıyor ve şöyle diyor:

"Fabian emperyalizmi" ve "sosyal emperyalizm" tek ve aynı şeydir: Örtünsözalizm, işe gelince emperyalizm, oportünizmin emperyalizme büyümesi. Bu, 1914-1918 savaşı sırasında ve ondan beri artık *evrensel* bir gerçek oldu. ... Oportünizmin, ya da reformizmin, dünya çapında önem taşıyan bir olguya, *sosyalist emperyalizme* ya da sosyal şovenizme büyümesi kaçınılmazdır. Çünkü emperyalizm, tüm dünyayı talan eden, bir avuç çok zengin ileri ulusu öne çıkardı ve böylece o ülkelerin burjuvazisinin, "ekselci süper kârlarından" işçi sınıfının üst tabakasına rüşvet verebilmesini sağladı" (Lenin, c.29, s.502).

Oportünist çıban 1914'de patladıktan sonra evrim süreci durmadı. Düpedüz burjuva ideolojisine varana dek sürdü. Lenin, 1922 II. ve III/2 Enternasyonalilerin sözcüleri ile artık doğrudan burjuvazinin bir kanadı olarak masaya oturulacağını duyuruyor:

"Tüm burjuva ülkelerde, pasifist akımlar denebilecek akımlar var ki, bütün ikinci ve ikibuçukuncu Enternasyonaliler de bunlara katılmalıdır. Bir takım pasifist öneriler savunan ve pasifist siyasete benzer birşey uydurmaya çalışan, *burjuvazinin bu kesimidir*" (Lenin, c.33, s.264) (abç).

Böylece görüyoruz ki, Lenin oportünizmin kesinlikle burjuva saflara geçtiğini, Marksizmle ilgili bağlarını kopardığını, emperyalizme büyüdüğünü, oportünistlerin giderek burjuvazinin bir kesimini oluşturduğunu söylüyor.

Sosyal-demokrasinin siyasal ve ideolojik kimliği

Savaş Yolu, 29. sayısında burjuva reformizmiyle sosyal-demokrasi arasında sınırdan se ediyor. Şimdi, böyle bir sınır olup olmadığını görmek için, yukarıda kısaca özetlediğimiz oportünizmin evrimi konusunda Lenin'in fikir

lerini biraz daha yakından görelim.

Daha oportünizmin evrimi sürerken, 1916'da *Emperyalizm* kitabında Lenin şöyle diyor: "Burjuva reformistleri, ve onlar arasında da özellikle Kautski'nin bugünkü izleyicileri..." (Lenin, c.22 s. 261).

Yine aynı yapıtta, Kautski'nin görüşlerini sıraladıktan sonra, Lenin şunu ekliyor:

"...Sonuç Marksizm yerine burjuva reformizmidir" (Lenin, c.22, s.270).

Yani daha 1916'da Lenin oportünizmin burjuva reformizmi olduğunu söylüyor. 1920'de ise, Lenin, "İkinci Enternasyonal'in kahramanlarının da içine katıldığı reformist burjuvazi"den söz ediyor (Lenin, c.31, s.242). 1980'de sosyal-demokrasıyla burjuva reformizmi arasında sınır koymak şaşırıctır.

Sosyal-demokrasinin siyasal kimliği burjuva reformizmidir. Şimdi ideolojik kimliğini çıkarmak için bir adım daha atalım. *Emperyalizm* kitabında Lenin şöyle diyor:

"Finans-kapital temelinde büyüyen ekonomik olmayan üstyapı, onun siyasetleri ve ideolojisi, sömürge ele geçirilmesini teşvik eder" (Lenin, c.22, s. 262).

"Emperyalizmden beklenenler konusunda 'genel' çoşku, onun çığınca savanusu ve onu parlak renklere boyamak - zamanımızın belirtleri böyledir. Emperyalist *ideoloji* işçi sınıfı arasına da sızar" (Lenin, c.22, s.285) (abç).

Bu sözlerle Lenin, emperyalist ideolojinin iki özelliğini koyuyor: Bir sömürgeler elde etmeye yönelik, bir de genel olarak emperyalizmi hoş gösterme.

Bu genel emperyalist ideoloji temelinde, Lenin, "siyasal olarak emperyalizm, genellikle şiddete ve gericiliğe yönelir" (Lenin, c.22 s.268) diyor.

Lenin'in bütün bu sözlerinden Sosyal-Demokrasi açısından önemli sonuçlar çıkıyor. Emperyalizm genel olarak şiddet, yani sopa siyasetine yatkındır, ancak küçük bir azınlığın, finans-oligarşisinin bu siyaseti kaçıtırarak uygulayabilmesi güçtür. Öteki alternatif, yani havuç siyasetini sosyal-demokrasi temsil eder. Siyasal olarak sosyal-demokrasi burjuva reformizmidir, emperyalist çıkarları reformcu siyaset ile savunur.

Burjuvazinin sopa ve havuç siyasetlerinin ayrımı, aynı zamanda sopa ile bilinç bulandırma yöntemleri arasında bir ayrımdır. Burjuvazinin tek bir ideolojisi vardır ve bu da kendini genellikle havuç siyasetiyle gösterir. Sopa yöntemi, burjuvazinin kaba, vulgar saldırısıdır. Bu nedenle Lenin, Rusya'da sürekli Kadetlerle (liberal burjuvazinin partisi -İ.S.) uğraşmıştır. Burjuvaziyeye karşı ideolojik savaşımın Kadetlere karşı ideolojik savaşım demek olduğunu söylemiştir (Lenin, c.11, s.382).

Kuşkusuz burjuvazi aynı anda iki yöntemi, sopa ve havucu birden kullanabilir, ya da ikisini karışımını savunan siyasal gruplaşmalar olabilir. Ancak sosyal-demokrasi açısından bir genelleme yapacak olursak, diyebiliriz ki sosyal-demokrasi emperyalizm aşamasının burjuva ideolojisidir.

Lenin şöyle diyor:

"Emperyalist ideoloji işçi sınıfı arasına da sızar. Onu öteki sınıflardan ayıran bir çin seddi yoktur. Almanya'nın sözde 'Sosyal-Demokrat' Partisi'nin bugünkü liderlerine haklı olarak 'sosyal-emperyalistler', yani sözde sosyalistler, işe gelince emperyalistler deniyor..." (Lenin, c.22, s.285).

Lenin bunu, sosyal-demokrat liderler, daha sözde sosyalizmi savunurlarken söylüyor. Oysa bugün sosyalizm sözde bile savunulmuyor. Tam tersine açık anti-komünizm, anti-Sovyetizm yapıyor. Bazı sosyal-demokrat partilerin programlarında "sosyalizm" sözü ise, artık "sözde sosyalizmin savunuculuğu"nun bile sınırlarının dışındadır. Sosyal-demokrat partilerin uzun yıllar iktidarda olmaları ve iktidardayken yaptıkları, onların programlarındaki sosyalizm sözünü yazmamda ne anlama geldi-

ğini kanıtladı. Özünde sosyal-demokratların "sosyalizm" sözcüğünü kullandıkları ile Nazilerin "nasyonal sosyalizm" terimini kullandıkları arasında demagoginin düzeyleri arasındaki kadar bir fark vardır.

Sosyal-demokrasi ve oportünizm

Savaş Yolu'nun 29. sayısında, sosyal-demokrasi oportünizm olarak tanımlanıyor. Aynı yazıda bir de, "gerçek üç boyutludur. Bir dü- nü, geçmişi vardır. Bugünden yarıya uzanır" deniyor. Acaba II. Enternasyonal partileri içinde büyüyen oportünizm tek boyutlu mudur? Onun dünü bugünü yok mudur?

Oportünist *Savaş Yolu*, oportünizm konusunda da, sosyal-demokrasi konusunda da yanılıyor.

Oportünizm işçi sınıfı ve burjuva ideolojilerinden ayrı bir üçüncü ideoloji değildir. Burjuva ideolojisinin tohumları Marksist bir hareket içinde filizlenince bu oportünizmdir. Bu filiz sınırlı bir konumda başvermişse ya da henüz genel Marksist yaklaşımı bütünüyle gölgelememişse, sapmadır. Gelişip geneli gölgelemeye başlamışsa tam anlamıyla oportünizmdir.

Oportünizm, işçi sınıfının geçici, kesimsel ya da günlük bazı çıkarları uğruna temel çıkarlarını feda etmek demektir. Burjuvazinin egemen olduğu bir toplumda, *bir akım olarak oportünizmin bütün temel çıkarları feda etmeye doğru evrim geçirmesi kaçınılmazdır*. Ve bütün temel çıkarlar feda edilince, geriye kalan günlük ya da kesimsel çıkarlar, burjuva reformizminin ötesine gitmez.

Bu açıdan bugünkü sosyal-demokrasiye baksarsak, görürüz ki, yıllar önce, daha Lenin'in zamanında feda edeceğini çoktan etmiştir. Oportünizmin tanımını sosyal-demokrasiye göre uyarırsak, sosyal-demokrasi, burjuvazinin temel çıkarları uğruna işçi sınıfının geçici, kesimsel ya da günlük bazı çıkarlarını savunmaktır.

Lenin, Komintern'in Üçüncü Kongresi'nde yaptığı konuşmada şöyle diyor:

"...İşçi sınıfının geniş yığınının ve hatta nüfusun büyük çoğunluğunun örgütlü olduğu birçok Batı Avrupa ülkesinde, burjuvazinin ana dayanağı, İkinci ve İkibüçüncü Enternasyonalere bağlı *düşman işçi sınıfı örgütlerinden oluşuyor*... Endüstriyel olarak gelişmiş kapitalist ülkelerde kapitalizmin ana dayanağı, işçi sınıfının İkinci ve İkibüçüncü Enternasyonalere örgütlenmiş bölümüdür. İşçilerin bu kesiminin, işçi sınıfı içindeki *bu harş devrimci unsurların desteği olmasa*, uluslararası burjuvazi konumunu korumaktan tamamen aciz olurdu" (Lenin, c.32, s.481) (abç).

Gördüğümüz gibi, Lenin II. Enternasyonal oportünizmini hiç de tek boyutlu görmüyor. 1914'e dek olgunlaşma sürecini, 1914'de çürüyüp sosyal şovenizme, sosyal emperyalizme dönüşmesini ve 1921'de de "sosyal" sıfatlarını bile bıraktığını görüyor.

Öte yandan, birçok yerde Lenin oportünizmi gelişmiş kapitalist ülkelerde sosyalist devrime dek kalıcı bir olgu olarak koyuyor. Bu demek değil ki, somut bir oportünist akım çıkıp da kazık çakacak, donacak. Tam tersine, Lenin'in emperyalist süper kârlar oluşturma sürece işçi sınıfı içinde oportünizmin de baş vermesine ilişkin fikri, uzun yıllardır Avrupa'da olgunlaşmakta olan oportünizmi, Yuro-komünizmi açıklıyor. Bir oportünizm olgunlaşıyor, doğuyor, açık burjuva saflara geçiyor, ötekisi çıkıyor.

Sosyal-demokrat partiler

Savaş Yolu, sosyal-demokrat partilerin kâğıt üzerinde de kalsa sosyalizm hedefini benimsemesi (TIP'in programında bilimsel sosyalizmin olduğunu söyleyen *Savaş Yolu*, herhalde onu da bilimsel sosyal-demokrat ilan edecek!) işçi partisi olarak örgütlenmesi, Marksist kökenli olması gerektiğini söylüyor.

Bir kez, II. Enternasyonal partileri gerçek anlamda Marksist kökenli değillerdi. Marksizmi ancak genel bir taban olarak benimsemişlerdi. Bu taşdıkları adda bile yansıyor. Sosyal-Demokrat adının yanlış olduğunu Marks 1875'de, Engels 1894'de ve Lenin de 1917'de söylüyor (Lenin, c.24, s.84).

İkincisi, Lenin'in şu sözlere bir ölçüt sağlıyor:

"Bir partinin gerçekten işçilerin siyasal partisi olup olmadığı, yalnız üyeliğinin işçilerden oluşmasına bağlı değildir. Aynı zamanda onu yönetenlere ve eylemlerinin, siyasal taktiklerinin içeriğine bakar. Karşımızda gerçekten proletaryanın bir partisi olup olmadığını anlamada yalnız bu son saydıklarımız belirleyicidir" (Lenin, c.31, s.257-58).

Lenin'in bu sözlerinden genel bir ölçüt çıkıyor. Demek ki, yönetenler, eylemlerinin ve siyasal taktiklerinin içeriği açısından aynı olan partilere sosyal-demokrat partiler diyebiliriz.

Lenin, yukarıdaki ölçüt ışığında İngiliz İşçi Partisi'ni değerlendiriyor ve şöyle diyor: "Tek doğru bakış açısı olan bu açıdan bakınca, İşçi Partisi baştan aşağı burjuva bir partidir, İngiliz Noskelerin Şaydanların yardımıyla işçileri aldatmak için varolan bir burjuva örgütüdür" (Lenin, c.31, s.258).

Lenin'in bu sözleri, onun işçi tabanlı sosyal-demokrat partiler için kullandığı "burjuva işçi partisi" kavramını nasıl anladığını, asıl sahipliği kime verdiğini gösteriyor.

Savaş Yolu, asıl sahipliği işçilere verdiği için, sosyal-demokrat parti olmanın "koşullarını" da ona göre sayıyor, oportünizmden söz edebiliyor.

Batı'da sosyal-demokrat partilerin çoğu oportünizmin evrimi yoluyla ve işçi tabanlı olarak doğdular. Bir kez, "çoğu" dedik, çünkü örneğin bir Portekiz Sosyalist Partisi bu yoldan çıkmamıştır ama sosyal-demokrat partidir.

İkincisi, birşeyin çıkışı yolunun özgüllüğüne değil, nereye vardığına, özüne bakmak gerekir. Emperyalizmin gereksinimi, kendi ideolojisi temelinde reformcu siyasette "düşmanı" devrimden uzaklaştırmaya yarayacak partilerdir. Batı'da bu noktaya oportünizmin evrimi yoluyla ulaşıldı. Emperyalist süper kârlar temelinde, emperyalist ideolojinin tohumları işçi hareketine ekildi. Başveren oportünizm, belli bir işçi tabanı da ardına takarak, tohumu doğrultusunda evrim geçirdi. Ortaya çıkan emperyalizmin tam istediği idi.

Batı'da sosyal-demokrat partilerin genel olarak işçi tabanlı olması, oportünizmin evrimi yoluyla ortaya çıkması süper kârların varlığıyla bağlı özgül bir sorundur. Gelişmenin özü ise, devrimi engellemek için burjuva ideolojisini yığınlar arasında köklendirme çabasıdır.

Sosyal-demokrasi ve emperyalizmin evrensel geçerliliği üzerine

Yığınların devrimci savaşını burjuva reformizmi yoluyla boğma çabası dünya çapında, her türlü devrimci harekete yöneliktir.

Lenin'in Komintern'deki konuşmasında geçen şu sözleri bunu doğruluyor:

"... (komisyonda—İ.S.) eğer burjuva-demokratik hareketten söz edersek, reformist ve devrimci hareketler arasındaki tüm ayrımları silip atmış oluruz tezi ileri sürüldü. Oysa bu ayrımların zamanlarda geri ve sömürge ülkelerde açık bir biçimde su yüzüne çıktı, çünkü *emperyalist burjuvazi ezilen uluslar içinde de reformist bir hareket aşlamak için elinden geleni yapıyor*. Sömüren ülkelerin burjuvazisi ile sömürge ülkelerin arasında belli bir *yakınlaşma* var. Öyle ki, sık sık — belki de çoğu durumda — ezilen ülkelerin burjuvazisi ulusal hareketi desteklemekle birlikte, emperyalist burjuvazi ile de tam bir uyum içindedir, yani tüm devrimci hareketlere ve devrimci sınıflara karşı onunla güç birliği yapmaktadır. Bu ülkelerdeki komünistler *reformist burjuvaziye karşı*,

ki İkinci Enternasyonal'in kahramanları da bunlardandır, savaşmalılardır. Sömürge ülkelerde reformist partiler şimdiden vardır ve sözcüleri zaman zaman kendilerine Sosyal-Demokrat ve Sosyalist demektirler (Lenin, c.31, s.245).

Görüyoruz ki, sömürge ve yarı sömürge ülkelerde de, eyleminin ve siyasal taktiğinin içeriği aynen sosyal demokrat partiler gibi burjuva reformizmi olan, ancak toplumsal taban olarak genel devrimci harekete yönelen örgütlenmeler doğuyor. Ve Lenin bunları "reformist burjuvazi" adı altında II ve III/2 Enternasyonallerle aynı kaba koyuyor.

Kuşkusuz bu ülkelerde kapitalizm geliştikçe ve işçi sınıfı tehlike oluşturmaya başlarken burjuva reformist öz giderek işçi tabana yönelmek ister, o zaman özüyle, biçimiyle, emperyalist metropollerdeki gibi sosyal-demokrat partilere gereksinim duyulur, duyuluyor.

TÜRKİYE'DE SOSYAL-DEMOKRASİ

Yukarı bölümde Lenin'in Komintern konuşmasından aktardığımız sözler, Türkiye açısından da ışık tutucudur. Ayrıca Avrupa'daki sosyal-demokrasiyi doğru konuşca, Türkiye için sonuç çıkarmak da kolaydır.

Bir kez, kemalizmin ulusal kurtuluş hareketinin başını çekmesi, aynen Lenin'in dediği biçimde olmuştur. Kemalizm, deyim yerindeyse, reformcu bir amaçla, ulusal kurtuluş devrimine dönüşmesini engellemek için hareketin başını çekti. Ve istediği noktada durdu. CHP, burjuvazinin sopa ve havuç siyasetlerini en tutarsız biçimde kendi içinde barındırdı.

Burjuvazi geliştikçe, tabakalaştıkça CHP de dal budak saldı. Bunların ayrıtısına girecek değiliz. Ama genel olarak CHP'ni geçmişine baktığımız zaman görüyoruz ki, ta baştan beri bu parti burjuva reformculuğuna, sosyal-demokrat ideolojinin belli özelliklerini, şovenizmi, vb. hep içinde taşımıştır.

1960'larda tekeli kapitalizmin egemenliğe yükselmesi, işçi sınıfının ise toplumun devrimci öncüsü olarak kendini ortaya koyması, CHP'de değişikliklere yol açtı.

Yurikoğlu yoldaşımız, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de şöyle diyor: "Türkiye'de sosyal-demokrasi, *burjuvazinin liberal kesiminin finans-oligarşisine duyduğu tepkiye halk hareketinde taban bulmak*, hem de bu halk hareketini kapitalizmin sınırlarına hapsedip 'ehlleştirmek' amacıyla giderek oturmakta olduğu ideolojik tabandır".

Bu "tabana oturma" süreci, özellikle 1960'larda yoğun gözlandı. CHP'de önce bir ortanın solu, derken demokratik sol, ve en sonunda Sosyalist Enternasyonal üyeliği geldi. Batı Avrupa sosyal-demokrasisinin her türlü ideolojik siyasal özelliğini taşımaya başladı. Kürtlere karşı şovenizm, Kıbrıs'a "barış" götürmek, yani yayılma istekleri, Yunanistan'la atışmalar, üçüncü dünya ülkelerinde tekeli burjuvazinin kuzu postuna bürünmüş sözcülüğünü yapmak, şovenist bir biçimde emperyalistler arası çelişkilerle oynamak ve genel olarak emperyalizmi, kapitalizmi allayıp pullamak, faşizme karşı savaşımı pasifizmle boğmak, koyu bir reformculuk vb.

Bu özelliklerin bazıları, önce de söylediğimiz gibi, CHP'nin baştan beri, emperyalizm çağında bir burjuva partisi olarak taşıdığı özelliklerdi. Örneğin şovenizm. Ancak tekeli kapitalizmin egemenliği, eski özelliklerini bile daha tipik sosyal-demokrat içerikle doldurmaya başladı.

Toplumsal olarak CHP, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de de söylendiği gibi tekeli burjuvazinin finans-kapitale karşı duyduğu tepkiye halk hareketinde taban aramaya yöneliktir. Bir kez, bu olgu da finans-kapitalin egemenlik süreciyle birlikte çıkmıştır. İkincisi,

bu görüş Yürükoğlu yoldaşımızın, *İşçinin Sesi*, sayı: 113-114 ve 115-116'daki yazılarıyla çok daha açılmış, iletmiştir. Orada da söylediği gibi, tekeldişi burjuvazinin finans-kapitale tepkisi, onu ortadan kaldırmaya yönelik değildir. Tam tersine, tekeldişi burjuvazi giderek özerkliğini yitirmektedir. Tekelci burjuvaziyle arasındaki çelişki, hegemonya altında olmanın doğurduğu. Tekeldişi burjuvazi değil devrimci, demokrat bile değildir.

Konuyu bu yönde açınca CHP'nin finans-kapitale karşı tepkiye halk hareketinde taban aramasının, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de belirtildiği gibi, daha da ağırlık kazanmaktadır. Gerçekten de özellikle son yıllarda, CHP'nin tutumunda halk hareketini, hatta işçi sınıfı hareketini "ehlileştirme" çabaları çok açık sırttı. Bu çabaların tekeli burjuvaziye bağımlılığı da açığa çıktı.

İşçi sınıfının yükselen devrimci savaşımı, bu savaşının diğer halk katmanlarına proleter hegemonyasını götürmesi, CHP'nin hem işçi sınıfına, hem bağlaşıklarına el uzatma çabalarını yoğunlaştırdı. Bu çabalara, ite ite kuyruğuna hesabı, oportünizm de aracı oldu. Ancak Türkiye'de emperyalist süper kârların işçi sınıfına da, halka da ödün verme olanağı tanımanası, ülkemizde devrimci durumun giderek olgunlaşması CHP'nin reformizmini de, TKP yönetiminin oportünizmini de çok çabuk iflasa götürüyor. CHP hem verdiği sözleri yerine getirmediği için yalancılığı, hem de sıkı yönetim, ordu saldırsı vb. gibi sopa yöntemleri kullandığı için, burjuva yüzünü çok çabuk açığa çıkarıyor.

Sözün kısası, işçi sınıfı hareketinin güçlenmesi sonucunda CHP, giderek artan ölçüde Batı'daki gibi bir sosyal-demokrat parti olmak istiyor ama olamıyor. Batı'daki gibi olamaması, sosyal-demokrat olmadığının anlamına gelmez. Yalnızca Türkiye'de öyle olabilmemesi, işçi sınıfının içinde önemli bir kalıcı taban bulabilmenin bugün için geçersizliği demek olur. CHP de bunu gördüğü için sağıyla, tür tür soluyla, tüm halkın içine reformcu zehirini akıtmak için çabalar. CHP sosyal-demokrat-tır ama gerçek demokrat değildir.

"Çağdaş sağcı" Uğur Mumcu'nun deyişiyle sosyal-demokrasi çağdaş sağcılıktır. Buradaki çağdaş sözü şunu dile getiriyor: Proletaryanın göbeğinde durduğu bir çağda, gerici sınıf özü değişmeden, sağcılığın biçimini, maskesini buna göre ayarlayacaktır.

CHP bile ne yaptığını, özellikle tekeli burjuvazinin toplantılarında itiraf ediyor da bizim oportünistler reddediyorlar. Fraksiyonculuk, ilkesiz fraksiyon kavgası, onlara herşeyi dedirtiyor.

SOSYAL-DEMOKRASİYE KARŞI TUTUM

Bu bölümde önce kısaca batıdaki tutuma değinceğiz, sonra Türkiye'ye geleceğiz.

Batı'da sosyal-demokrat partiler, burjuva işçi partileridir. Ve *Savaş Yolu*'nun sandığı gibi burjuva reformizmiyle aralarında bir sınır yoktur.

Bütün bunlardan tutum üzerine ne sonuçlar çıkıyor? Bir kez, sosyal-demokrasiye karşı arıdıcı, kararlı, yoğun ideolojik savaşın gerekiyor. İkincisi, izlenecek siyasetle de sosyal demokrasiyi pratik olarak sergilemek gerekiyor.

Bunların canalıcı önemi vardır. Çağımızda özel etkenin rolü artmıştır diyorum. Emperyalist ülkelerde, evet emperyalist süper kârlar, burjuvazinin her türlü etkisine temel oluşturuyor. Ancak, genel olarak emperyalist ülkelerde sosyalizmin maddi temeli aşırı derecede olgun olduğu için, sosyalizmin getireceklere burjuvazinin dağıttığı reformcu kırıntının çok ötesinde olacaktır. Kaldı ki batıda dağıtılan reformcu kırıntıların önemli bir kesimi de "saygıdeğer mevkilerin" fazlaca ötesine gitmez. Yani işin en önemli yanı, burjuva re-

formülüğünün kafalardaki etkisini kırabilmehtir. Ne var ki, bu etki, onu kırmaçla görevli olanlarda da çıkıyor. İşçi karmaşıklıştırıyor.

İdeolojik savaşın yürütmek, sosyal-demokrasiyi pratik siyasetle de sergilemek için onun etkisindeki işçilerle yığınsal diyalog kurabilmek gerekir. İşte geçici ve sınırlı eylem birliği taktikleri bunun bir parçası olarak gelir.

Lenin, sosyal-demokrat partilerin tabanındaki işçilere ulaşmak için siyasal ödün verilmesi gerektiğini söylüyor. Açık mektup, eylem birliği taktikleri öneriyor (Lenin, c. 42, s.321, 411. c.32, s.470; c.33, s.334, 431). İşçi yığınlarının içinde çalışan bir parti, doğru bir istem temelinde eylem birliği önerirse, gelmezse sosyal-demokratlar açık düşer, gelirse tabandaki işçiler aynı sorunda komünist farkını görürler, sosyal-demokrasi yine açık düşer.

Ancak tüm bunlar, kendisi ideolojik olarak sağlam bir parti için geçerlidir. Eylem birliği adına sosyal-demokrasiyi kuşruğuna takılmayacak bir parti olması gereklidir. Yoksa sonuç tersine olur.

Lenin, Komintern'in 4. Kongresi'nde yaptığı konuşmada, ideolojik düzeyin, bolşevikleşmenin önemini, biraz can sıkın ve eleştirilerek olarak vurguluyor. Görüyor ki, var olan düzeyde her taktik "vur deyince öldür"e düşer. Demek istiyor ki, batıda komünistlerin her an toplumda aşılana değer yargılarını aşabilmeleri için *olağanüstü* çaba göstermeleri gerekir.

Türkiye'ye gelince. CHP sosyal-demokrat, burjuva reformist bir partidir. Halkın finans-kapitale tepkisinde taban bulup, devrimci hareketi "ehlileştirmek" istiyor. Sürekli reformcu zehir saçıyor. Tüm bunların yanı sıra da ülkemiz devrimci durum yaşıyor. Bizim için CHP sorunu ileri demokratik halk devriminde (liberal) tekeldişi burjuvaziye tutum çerçevesi içindedir. Yığınların bilincini onun zehirinden kurtarılabileceğiz.

Oportünistlerin ilk mantığına göre, CHP'ye ileri adım atılır, yanımıza çekince onun etkisi altındakileri de çekmiş olacaktır! Cephe tamam olacaktır. Şimdi aynı şeyi, önce CHP'de sol kanadı egemen kılmak için çalışıp, ardından uygulayacağız! Oportünistlerimiz her sözün başında diyalektikten konuşuyorlar "Komünist hesap adamdır" diye bir söz tutturmuşlar. Ama hesapları basit toplanmadı ve fraksiyon hesaplarından oteye gidemiyor.

Tekeldişi burjuvaziye izlenecek taktığı Yürükoğlu yoldaşımız şöyle özetlemiştir "Birincisi, onu halk sınıflarından soyutlamak. İkincisi onu ana düşmandan tarafsızlaştırma. Bunların ikisi de aynı taktiğin iki yönüdür (*İşçinin Sesi*, sayı 115-116, ÇEK-AL).

CHP, içinde bulunduğumuz devrimci durum koşullarında halk yığınlarını ana düşmana, tekeli burjuvaziye bağlayan köprü, devrim düşmanlarının en tehlikeli dayanacağıdır.

Komünistlerin görev bu köprüyü torpillemek, başka bir deyişle, CHP'nin tabanını oluşturan geniş küçük burjuva yığınlarını tavanından koparmak, işçi sınıfının yanına bağlaşıklarını kazanmaktır.

Devrimci durumun kendisi bu görevi yerine getirmek için en elverişli koşulları yaratıyor. Ezginin, sömürünün, baskının altında yılarlardı sessizce boyun eğmiş yığınlar bölük bölük siyasal yaşama uyanıyor ve hızla sola kayıyor. Öte yandan CHP hızla sağa kayıyor, tekellerle ve emperyalizmle iyice uzlaşıyor. Tavan ve tabanın bu ayrışması ekonomik zorunluktan kaynaklanan, doğal bir süreçtir.

Sorun, bu süreci hızlandırmak, hoşnutsuzluğu işçi sınıfının kanalına akıtmaktır. Menşeviklerin "CHP'ye ileri adım attırarak, saldırılmakla olmaz" siyaseti, kendi istimiyle derinleşen bu ayrışmayı yavaşlatıyor. Üstelik CHP'den umut kesen yığınları kendi başına bırakıyor. Çünkü TKP'nin yapması gereken sergileme, pratikle kanıtlanınca yığınlar TKP'ye gü-

ven duyar. TKP'nin oportünist yönetimi CHP yönetiminin soyutlanmamak için partiyi yığınlardan soyutluyor.

Lenin'in 1906'da burjuva-demokratik devrim için şu yazdıklarını ileri demokratik halk devriminin daha ileri düzeyini akıldta tutarak okuyalım. (Kadetler CHP gibi, Karayüzler de MHP gibi algılanabilir).

"Plehanofcuların su sürekli çılgınlıkları devrim ve işçi sınıfının davasına çok büyük zarar veriyor: Kadetlere değil, gericiğe karşı savaşmamız gerekiyor diyorlar.

"Sevgili yoldaşlar! İşin püf noktasını yakalayamamanız Kadetlere karşı savaşımızın anlamını kavrayamamanız yatıyor. Bu savaşın çekirdeği, özü nedir? Kadetlerin burjuva olması mıdır? Değil tabii. Kadetlerin demokrasi üzerine yalnız gevcelenmeleri militan demokrasiye ihanet etmelerindedir.

"Devam edelim: Kadetlerin halk yığınları üzerinde, burjuva-demokratik halk yığınları üzerinde etkinliği var mıdır? Tabii vardır, hem de çok sayıda gazete yoluyla, vs. yaygın bir etkinliği vardır. Şimdi kendiniz karar verin: Onların burjuva demokrasisinin davasına zarar veren bugünkü ideolojik liderlerinin *maskesini indirmeden*, burjuva demokratik yığınları gericiğe karşı savaşmaya çağırabilir miyiz? Olanaksız birşey sevgili yoldaşlar

"Gericilikle savaşmak demek, herşeyden önce yığınları gericiğinden ideolojik olarak kurtarmak demektir. Ama 'gericiğinin' yığınlar üzerinde güçlü ve inatçı ideolojik etkisi Kara Yüzler değil, *Kadet etkisidir*. Bu bir paradoks değildir. Kara Yüzler yakıp, yıkıp, öldürebilen, ama cahil köylüyle bile ikna edemeyen apaçık, kaba düşmanlardır. Oysa Kadetler hem köylüleri, hem de şehir küçük burjuvazisini *ikna edebiliyor*" (Lenin, c.11, s.382).

Lenin'in bu sözleri bugün komünistlerin de CHP'ye karşı anlayışlarıdır. Bir kez CHP'nin uyusuk etkisini kırmanın yığınları devrimci savaşıma yeterince katamayız. İkincisi, faşizm gelene istemiyorsak, yine yığınların savaşını uyutmaya çalışan CHP'nin etkisini kırmak zorundayız. Tarihte faşizm, kendinden önce sosyal demokrasi, yani burjuva reformizminin hegemonyası sağlandıktan sonra, yığınların savaşını o durdurabildikten sonra gelebilmiştir.

Bir de sol sosyal demokratlar sorunu vardır. Bunlar *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de söylediği gibi, partinin yığınlara hoş gözükmeye yararlar. Özde aynı siyaseti daha sol sözler altında gizlerler.

Bizim menşevikler, "hesap adamları"(!) hemen çatlaqların arasında dalarlar ama öyle bir dalarlar ki bir daha çıkamazlar. CHP'nin sağ-solu ayrı konuşmaya başlayınca dün CHP'nin bütümüne yazdıkları muskayı, bugün sollarla yazıyorlar. Fakat o zaman menşeviklerin ileri demokratik devrim anlayışı nedir? Daha yeni, İzmir ayaklanmasında Süleyman Genç, barikat savaşını engellemeye kalktı. Nasıl devrim katılacak? Menşevikler devrim için bağlaşıklar aramıyorlar.

Menşevikler, yine yanlış bir hesaplama sol tabanla eşitlerler. Oysa asıl ayrıma tüm yönetimle taban arasındadır. Sol bunu ölemek için öne çıkar. Bizim menşevikler de "yığıttır", "demokratır" diye sol sosyal-demokratlara yardım ederler.

Komünistler CHP'nin soluna da sağına da karşı savaşılır. Ve Yürükoğlu yoldaşımızın dediği tarafsızlaştırma bu savaşın utkusunu ölçüsünde gerçekleşir. Devrimci proletaryanın doğru siyaseti yaşamda kanıtlandıktan, yığınlar çevresine toplar, alternatif olur. Proletaryanın güçlü bir alternatif olması ölçüsünde de tekeldişi burjuvazi tarafsızlaştırılabilir.

Tüm bu komünist taktikleri daha güçlü izleyebilmede engel, komünizm ile sosyal-demokrasi arasındaki sınırı bulandıran TKP'nin oportünist yönetimidir. Sosyal-demokrat CHP'nin burjuva reformizmine karşı savaş, oportünizmle karşı savaştan ayrılmaz.